

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878

edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Warszawa, dnia 27.10.2020 r.

OPINIA PRAWNA

dot. uznania COVID-19 jako choroby zawodowej pracowników oświaty

I. Podstawa i przedmiot opinii prawnej

Niniejsza opinia została sporządzona na zlecenie Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w związku z następującymi pytaniami prawnymi:

1. Czy COVID-19 jest chorobą zawodową?
2. W jakiej wysokości nauczycielom oraz pracownikom administracji i obsługi przysługuje zasiłek chorobowy w przypadku zdiagnozowania u nich COVID-19 ?

II. Analiza prawna

1. COVID-19 jako choroba zawodowa

W myśl art. 235¹ kodeksu pracy za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanych "narażeniem zawodowym".

Wykaz chorób zawodowych został podany w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1367, dalej: r.ch.z.). W katalogu tym pracodawca jednoznacznie przesądza, że wystąpienie udokumentowanych objawów „choroby zakaźnej” upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej, pomimo wcześniejszego zakończenia pracy w narażeniu zawodowym. Co istotne, decyzją ministra zdrowia, wyrażoną w rozporządzeniu z dnia 27 lutego 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 325), zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2 zostało objęte przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (zob. art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi).

Podsumowując tą część rozważań, należy postawić tezę, że chorobę COVID-19, wywołaną wirusem **SARS-CoV-2**, można zaliczyć do choroby zakaźnej

znajdującej się w wykazie chorób zawodowych, przyjętym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych.

2. Procedura stwierdzenia choroby zawodowej

Procedura uznania COVID-19 za chorobę zawodową jest złożona i składa się z kilku etapów. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 235 § 1 kodeksu pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie zgłosić właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu i właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy każdy przypadek podejrzenia choroby zawodowej. Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej może również dokonać **pracownik lub były pracownik**, który podejrzewa, że występujące u niego objawy mogą wskazywać na taką chorobę, przy czym pracownik aktualnie zatrudniony zgłasza podejrzenie za pośrednictwem lekarza sprawującego nad nim profilaktyczną opiekę zdrowotną. Właściwy państwowy inspektor sanitarny, który otrzymał zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej, wszczyna postępowanie, a w szczególności kieruje pracownika lub byłego pracownika, którego dotyczy podejrzenie, na badanie w celu wydania orzeczenia o rozpoznaniu choroby zawodowej (zob. § 4 ust. 1 r.ch.z.)

Pracownik lub były pracownik, który nie zgadza się z treścią orzeczenia lekarskiego w sprawie choroby zawodowej, może wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania przez jednostkę orzeczniczą drugiego stopnia. Wniosek o ponowne badanie składa się w terminie **14 dni** od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego za pośrednictwem jednostki orzeczniczej pierwszego stopnia, zatrudniającej lekarza, który wydał orzeczenie. W przypadku wystąpienia pracownika z wnioskiem o ponowne badanie jednostka orzecznicza powiadamia o tym właściwego państwowego inspektora sanitarnego.

Kolejnym etapem procedury ustalania choroby zawodowej jest decyzja administracyjna o stwierdzeniu choroby zawodowej albo o braku podstaw do jej stwierdzenia. Przedmiotowe rozstrzygnięcie wydaje właściwy państwowy inspektor sanitarny na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim oraz formularzu oceny narażenia zawodowego pracownika lub byłego pracownika (zob. § 8 ust. 1 r.ch.z.). Jeżeli właściwy państwowy inspektor sanitarny przed wydaniem decyzji uzna, że materiał dowodowy jest niewystarczający do wydania decyzji, może żądać od lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie, dodatkowego uzasadnienia tego orzeczenia. Może on także wystąpić do jednostki orzeczniczej II stopnia o dodatkową konsultację lub podjąć inne czynności niezbędne do uzupełnienia tego materiału. Rozporządzenie w sprawie chorób zawodowych nie

reguluje trybu odwołania od decyzji inspektora sanitarnego w przedmiocie choroby zawodowej. W piśmiennictwie podkreśla się jednak, że jako decyzja administracyjna podlega ona zaskarżeniu w dwuinstancyjnym trybie (art. 127 kodeksu postępowania administracyjnego), a następnie w trybie sądowoadministracyjnym (por. art. 3 § 2 pkt 1 ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

Konkludując tę część opinii należy stwierdzić, iż rozpoznanie, a następnie stwierdzenie choroby zawodowej, stanowi konieczną przesłankę przyznania z tego tytułu świadczeń z ubezpieczenia społecznego. W świetle sądownictwa administracyjnego najważniejsze znaczenie we wskazanej procedurze mają **orzeczenia lekarskie**, albowiem inspektor sanitarny nie ma możliwości dokonania odmiennej - niż w orzeczeniu - kwalifikacji medycznej schorzenia (zob. wyrok WSA Warszawie z 26 lipca 2007 r., VII SA/Wa 358/2007, LEX nr 376703).

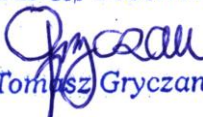
3. Wysokość zasiłku chorobowego z powodu choroby zawodowej

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne z ubezpieczenia wypadkowego przysługują w wysokości **100% podstawy wymiaru**. Z kolei w myśl art. 11 cytowanej ustawy ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

III. Podsumowanie

Nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi, którzy wykonywali pracę w warunkach narażających ich na zakażenie koronawirusem SARS-CoV-2, mogą w sytuacji zdiagnozowania u nich choroby COVID-19 ubiegać się o zasiłek chorobowy w wysokości 100% podstawy wymiaru.

RADCA PRAWNY

Tomasz Gryczan